

loin toveriltani laukesi ja kuula satui tuohon oikalihakseeni.....

— Mutta minulle ilmoitettiin, että teitä oli salaa ammuttu..... muka joku pilleskeijä kapinoitsija!..... — huudahti komendantti hämmästyneenä.

— Niinhän siitä ilmoitettiin, mutta se oli juttua! — nauroi haavottunut. — Näin meidän kesken. — asia saa tietysti sellaisenaan vyyssäkin..... — Mutta minä olen pannut kymmenen kapinallista menemään..... Tänä aamuna ne kello ylsi ammuttiin..... Sepä oli ikäväläinen erehdys! — Olisi pitänyt ilmoittaa minulle asian todellinen laita..... — harmitteli komendantti levottomana.

Haavottunut nousi sängystään äkkiä ylös..... Hän tyhjensi yhdellä siemauksella juomalasillisen konjakkia vuoteensa vierellä olevalla pöydältä ja jäi säikähtyneillä silmäyksillä tuijottamaan kysevästi komendanttiin.

— Heikkari soikoon! — Se oli ikävä erehdys tosiaan..... Perhana!..... Miksi ette tiedustellut asiaa paremmin? Mikä kiire sillä oli!..... Voi, voi, — huudahti satras ja kuume alkoi kohota, sillä suuret kihlipisarot olivat nousseet äkkiä otsalle.....

— Rauhottukaan! Ei se mitään sellainen erehdys! — lohdutteli komendantti, kantaen itselleen juomalasillisen konjakkia ja ryyppäen sen hätäisesti.

Haavottunut painautui vuoteelleen ja hänen silmänsä vaipuivat kiinni..... — Nukkui! — kuiskasi komendantti ottaen vielä vahvan ryyryn, sekä hilpien polstui sairaan luota, jatkuen konjakkihöyryjen nousessa aamuajeluun.

Mutta sairaassa oli todettu kuumeen äkkiä arveluttavasti nousseen ja sisärs oli alkanut samalla hurilla huutaen ja kiroten jostakin käsittelemättömästä erehdyksestä..... Vaan kun lääkäri oli antanut jotakin rauhottavaa, oli satras nukkunut levottomaan horrosuuteen.....

— — — — —
Komendantti, komisarrio ja apteekkari istuivat viimeinaiton aiona.....

— No, skool! — esitti isäntä.

Herrat joivat kaikkea mahdollista maljoja, kuten kaupungin "valloituksen" maljan, sodan onnellisen päättymisen muistoksi, jne., mutta miehala ei tahtonut sittenkään nousta..... Jokainen heistä oli tuntevinaan sydämellään jotain suurta edesvastuun tunnetta, jotain kuin omantunnon soimaa, joka ei kevennyt väkijouma-höyryjenkään nousussa.

— Se oli ikävä erehdys..... — mainitsi komendantti.

— niin oli, — myönsivät toiset.

— Mutta asia on pidettävä ehdottomasti — salassa! — varotti komisarrio.

— Skool sitten taas — ja suu poikki!..... — esitti isäntä.

— Skool — ja suu poikki! — vahvistivat vieraat..... — Ja miehala alkoi tämän maljan perästä nousta nousemistaan.

Mutta kaupungilla harhalli hädissään parvi vaimoja ja lapsia, tiedustellen miestään, isäänsä, veljeään.....

Eikä tämä ollut muuta kuin alkusolito siihen suureen sinfoniaan, joka sittemmin alkoi.

Myrsky-yön lapsi

Kirj. Helmi Mattson.

(Jatkoa.)

Sota on yhä raivonnut Euroopassa. Yhdysvalloissa kasvaa varustelukumme. Kiihkeästi agitoerataan sotaan sekaantumisen puolesta. Ristiriita Yhdysvaltain ja Saksan hallituksen välillä kärjistyy.

Sota on ovelta!

Elintarpeiden hinnat suunnattomasti kohoavat; työläisperheet joutuvat suureen kurjuuteen. Nälkäkapinoita puhkeaa siellä täällä.

Kaikkialla kuohuu mielet.

Yhä kummepla kuullaan Euroopasta:

— Venäjällä tapahtunut vallankumous. Venäjän kansa syössyt tyrannin valtaistuimelta. Suomi myös joutunut vallankumouksen pyörteisiin. —

Huolestuneena huokasi Yhdysvaltain työväki:

— Ei auttanut vastustus! Työläispuolajat saavat lähteä vertansa vuodattamaan Euroopan sotakentille. Sota on julistettu!

Pian on yleinen asevelvollisuus lakina. Pakollisena armeijaan joutuvat aluksi 21—31 vuotiaat. Voi surkeus! Moni äiti, puoliso ja morsian itki.....

Itki jo Dagmarikin.

Hänellä oli muuan ystävä, joka mahdollisesti viettäisi myös.....

— — — — —

Taas tuli kirje Suomesta.

Dagmarin silmät ovat punaisena itkusta.

— Huonoako kuulua? kysyi ystävä. Dagmar ojensi hänelle sanan sanomatta kirjeen. Xäneen luki toveri:

— "Xä itke, sisar! Ijälseen uneen isämme vaipui. Niinkuin pieni lapsi hän lähti elämästä..... Uskossa vaipahtajaan hän kuoli. Sinua muisti kuin tuhlaajatyttöä, joka ei palannut vieraalta maalta..... Sinunauksensa antoi, mutta omaisuuden pidi äidille ja meille....."

Ystävä oli hämmästynt.

— Perinnöittäjäsi tehty..... tyttö!

— Niin..... kuiskasi Dagmar ja purskahti hysteeriseen itkuun.

— Isä! Isä! hän vaikeroi.

— Toveri hymähti:

— Uskossa kuoli.....

Kauhea kamppailu kävi Dagmarin sydämessä.

— Yksin, hylätty, yksin..... yksin

hän huokasi. Isä hylännyt.....

Toveri lohdutti:

— Xä sure..... avara on maailma!

Mistä mahtoi johtua.....? Tieskö hän, että sinä olet.....

— Tiesi hän että minä olen sosialisti! kiljasi Dagmar vihassa ja polki jalkaa..... Jos en sitä olisi ollut, nyt ainakin olen!

Hän kuin lamautuneena vaipui ajatuksiin. Hetken tuijotteli kauas. Xänettömyyden jälkeen alkoi hän puhua:

— Nyt minä levitän käteni ja sanon: Terve sinä avara maailma! Minulla ei ole enää kotia, eikä perintöä. Minulla ei ole maata eikä kansaa.

Koko maailman työväenluokka on toverini ja siinä kylin!

Työväenluokan hyväksi surussa ja flossa tahdon taistella, käsiädessä niiden kanssa, jotka ovat yhtä osattomia ja hyljättyjä kuin minä..... Ymmärrän jo, että pienet surut suurten asioiden rinnalla näyttäivät turhilta. Siksi oian nöyryytykset kestää ja valkeammattikin lyöntit vastaan ottaa. Maailmassa on paljon veljiä ja sisaria, ettei ikävä tule.

Toveri hymyi.

— Onhan sinulla äiti ja veljiä.....

— Veljiä! Lahtareita he ovat.....

työväenluokan verenimijöitä..... Skorpioneja! Lahtaripuvun syntynät päälensä työväenluokasta syntyneet pojat! He eivät ole minun veljiäni. Pettureita he ovat.....

— Yksin siis olet.....?

— Yksin olen minä myrsky-yön lapsi! Yksin olen kulkeva malmal-

NEW YORKIN SUOM. NAISTEN

OSUUSKOTI

JA PAIKANVÄLITYS-TOIMISTO

241 Lenox Ave. & 122 St.

Telefooni: 813 Morning side

la..... Työväenluokan talsteluarmeijassa kannan valosofhtua ja näytän tietä niille, jotka vielä pimeässä vaeltavat! puheli hän välähtelevin silmin.

Toveri otti Dagmaria kiinni kädestä.

— Xä sure, osaton tyttö! Vaikka

muut kaikki sinun hylkäisi, minä en! Ole ystäväni! Taistellaan me yhdessä työväenluokan lipun alla.....

Dagmar painoi päänsä toverin rinnolle ja kuiskasi:

— Niinkuin tahdot, ystäväni! Taistellaan me yhdessä!

LOPPU.

KIRJALLISUUTTA SAATAVANA TOVERISTA

Leikatkaa tämä irti ja tarkastakaa luettelomme uudelleen kun teillä on aikaa. Mahdollisesti haluatte jonkun kirjan näistä tilata

SOSIALISTISEN KIRJALLISUUDEN VALIOLUETTELO

teoksista mitä on ilmestynyt ja mitä nykyään on saatavana kaikilta kustannusliikkeiltämme.

Ariane, Kaurio Atra, 325 sivua.....\$1.25	Aikaa Uutta Uuteliemaa, kirj. Jussi Puskari, sid.....0.35
Arvo, Hinta ja Voitto, paperi kans., 114 sivua.....0.35	Hornin Orjat, kirj. Aku Päivä, 96 siv.....0.35
Dietzenin Puhetta, 92 siv.....0.25	Hammarin Heikina, kirj. Mikko Uotinen, kov. kans., 66 siv.....0.50
Elämästäni, kirj. Aug. Bebel, 267 sivua, korukans.....1.30	Musta Virta, kirj. Hilja Länamaa.....0.60
Englannin Ammattiyhdistysliikkeen Historia, osa I, II ja III, kirj. Sidney ja Beatrice Webb, 554 sivua.....1.20	Musta Virta, paperi kans.....0.40
Korukansissa.....1.30	Ovella, kirj. Aku Päivä, koruk.....0.75
Erfurthin Ohjelma, kirj. Karl Kautsky, 304 siv., korukansissa.....0.75	Miehet, naiset ja Jumalat, kirj. Helmi H. Gander, 251 siv.....0.75
Ferdinand Lassalle, kirj. George Brandes, 276 siv.....1.00	Miehet, naiset ja Jumalat, pehm. kans., 251 siv.....0.50
Harhapuhetta, kirj. R. W. Kaufman, 256 sivua.....1.50	Mitä Sosialismi Todella on? kirj. Allan E. Benson, 220 siv., sid.....0.50
Hetkinen Maailman Kaikkeudessa, kirj. Väino Jokinen, 44 siv.....0.15	Mitä Sosialismi Todella on?, kirj. Allan E. Benson, 220 siv., sid.....0.25
Hyökkäystä ja Puolustusta, kirj. Vilho Liebknecht, 65 siv.....0.15	Myrskien Suojassa, kirj. Morris Simon, 107 siv.....0.25
Imiselmän Tuhlaus, kirj. A. M. Hoinen Englanti, 3:8 suom. painos, kirj. Rob. Blatchford, kov. kansissa, 285 sivua.....0.60	Nainen Kodissa ja Työmarkkinoilla, kirj. Selma Jokela, 60 siv.....0.15
Jeesuksen Taloustieteellinen Poliittikka, kirj. A. W. Richer, 65 siv.....0.10	Naurava Maa, kirj. W. Carlyle.....0.25
Joukkoliike ja Vallankumous, Karl Kautsky ja Aaron Punekoen väittely uudesta taktikasta 0.50	Oppikirja Sosialismissa, sarja sosialistien luentoja.....0.50
Jumala ja Lähtämisen, kirj. Rob. Blatchford, 258 siv., kov. kans. \$0.50	Paikotit ja Hallitus, kirj. Leo Tolstoi.....0.15
Kansainvälinen Sosialistikongressi, 129 sivua.....0.30	Proletari Antteita, kirj. N. R. af Ustin, 437 siv., sid.....1.25
Karl Marxin Muistoksi, elämäkerrallinen kuvaus, kirj. Wilh. Liebknecht, 32 siv.....0.10	Raivaaja Kymmenvuotias.....0.50
Kehitys Sosialismin Kohden, kirj. Emil Vandervelde, 184 siv.....0.50	Ruokailun Myynti, kirj. Paul Lafargue, 47 siv.....0.25
Korkeat Elinkustannukset, kirj. K. Kautsky, sid.....0.50	Sosialidemokratia ja Maatalouskysymys, kirj. Karl Kautsky, 198 siv., korukans.....0.60
Laki ja Valheen Orjuus, kirj. Kate Richards Olliver, 52 siv.....0.15	Sosialidemokratia ja Maatalouskysymys, kirj. Karl Kautsky, 198 sivua.....0.35
Likan Evankeliumi, moraalinen arvostelu, kirj. M. Hahl, sid.....0.60	Sosialidemokratian Revisionismi, kirj. Ed. Bernstein, 60 siv.....0.20
Luentoja, kirj. Robert G. Ingersoll, kov. kans. 440 siv.....1.00	Sosialismi ja Lapinmäärä Rajotaminen, kirj. Toht. Oskari.....0.15
Liput Liehuksissa.....1.25	Sosialismi ja Uudenajan Tiede, kirj. Enrico Ferri.....0.25
Luokkataistelut Amerikassa, kirj. A. M. Simons, 108 siv.....0.50	Sosialismi Perustet, esittänyt Alex. Halonen, kovissa kansissa, 252 sivua.....0.75
Lyhyt Taloustieteen Oppikirja, kirj. A. Bogdanoff, kov. kans., 628 sivua.....1.50	Sosialismi Teoriaa ja Käytännössä, kirj. Morris Hillel, kov. kans., 378 siv.....1.50
Talouksena Vastaa, kirj. Herbert N. Casson, pöytäkirja, 136 siv. 0.35	Syndikaalinen Teollisuusunionismi ja Sosialismi, kirj. John Spargo, 208 siv., sid, koruk.....1.00
Tieteellisen Sosialismin Periaatteet, kirj. Chas. H. Vail, kovissa kansissa, 256 siv.....0.75	Suomen Voimakkaiden Lähteenä, kirj. Renaud Macdadden.....0.75
Tietokirja Työläisille, toimittanut sosialistipuolueen kansallisevraton tiedonantotoimisto, 395 siv.....0.60	Sama tiedonantopäivikkään.....0.75
Tie Valtaan, kirj. Karl Kautsky, kov. kans. 144 siv.....0.50	Talouksena Vastaa, kirj. Herbert N. Casson, kov. kans., 136 siv.....0.50
Truusten Merkityksestä, kirj. Gaylor Wilshire.....0.05	Sama pehmeissa kansissa.....0.35
Toveri 10-vuotias.....0.50	Pohjalta, kirj. Eemeli Parras, 64 sivua.....0.25
Työmiehen 10-vuotias.....0.50	Runoja, kirj. Aku Päivä ja Toile Kaivola, 192 siv.....0.60
Työn Käsitteellinen Miekka, Hillel, 214 siv., sid.....0.35	Työväen Laulukirja, nuottipain.....1.00
Työn Orjat, kirj. James O'Neal, 327 siv., sid.....1.00	Työväen Laulukirja, kirj. Esa Paavola-Kallio, 111 siv.....0.15
Työväen Poliittikka, kirj. Robert Hunter, 187 siv., sid.....0.50	Uusi Työväen Laulukirja, toim. Työväen kust. yhtiö, 7:5 korjattu painos, 192 siv.....0.25
Uudempi Kansantalous, kirj. M. Hahl, kov. kans., 194 siv.....0.75	Valentienä, kirj. Paul Suorsa, 2 näyt., 1:henkilöinen.....0.25
Sama paperikansissa.....0.50	Tumma Tapla, kirj. M. Hahl, 3 näyt., 140 siv., 1 n.....0.50
Yhdenvertainuus, kirj. Edward Bellamy, kov. kans., 399 siv.....0.50	Kivihien kaivaajat.....0.50
Yhdysvaltain Kansalliset Päätösmien ja Omatto Valtien.....0.05	Natsareetin Kirvesmiehen.....1.50
Yhdysvaltain Valtioliset Puolueet 1.25	Immiä, kirj. Kalle Tahtela.....0.50
Yhdysvaltain Sosialismin Historia, kirj. Morris Hillel, kov. kans., 478 sivua.....1.50	Jumalan Karisat, kirj. Hijooppi Rotilainen.....0.40
Pimeydessä, kirj. Maxim Gorkij, 96 sivua.....0.25	Sama sulottuna.....0.60
Lastemme Hammasten Hoito.....0.15	Kirj. George Cram Cook, 408 siv., korukans.....1.25
Lastemme Siveellisen Kasvatus.....0.15	Orjalassa, kirj. R. Wright Kauffmann, 494 siv., sid.....1.25
Uusi Raiv. Kustantama Keltokirja.....1.50	Painajainen, kov. kans., 340 siv.....1.25
Sukupoliskasvatus Työläisperheessä.....0.15	Sara Kivistö, kirj. Aku Päivä, 144 siv., kov. kans.....0.50
Englantilais-Suomalainen Sanakirja, laatin ja käyttäenlänin taskukasnakirja, kirj. S. Nuorteva, sid.....2.50	Totta Toinen Puoli, kirj. Kaapro Jääskeläinen, 186 siv., sid.....0.75
Hermoston Hoito, kirj. Leo Hirschhoff.....0.15	Tyhjät Myllyt, kirj. Kalle Rissanen.....0.40
Ihannellistytön Opas, kirj. Anton Huotari, Amerikalaisiin oloihin sovitannut X, sid.....0.40	Tyhjät Myllyt, kirj. Kalle Rissanen.....0.60
Lukukirja Lapsille, kirj. Spargo, 0.35	Työläiset ja Laishurit, kirj. John McMahon, kov. kans., 384 siv.....0.75
Langeneen Lauluja, kirj. Moses Hahl.....1.00	Valkeat Kadet, kirj. Kalle Rissanen, sid.....0.75

Aikaa Uutta Uuteliemaa, kirj. Jussi Puskari, sid.....0.35	Aikaa Uutta Uuteliemaa, kirj. Jussi Puskari, sid.....0.35
Hornin Orjat, kirj. Aku Päivä, 96 siv.....0.35	Hammarin Heikina, kirj. Mikko Uotinen, kov. kans., 66 siv.....0.50
Musta Virta, kirj. Hilja Länamaa.....0.60	Musta Virta, paperi kans.....0.40
Ovella, kirj. Aku Päivä, koruk.....0.75	Miehet, naiset ja Jumalat, kirj. Helmi H. Gander, 251 siv.....0.75
Miehet, naiset ja Jumalat, pehm. kans., 251 siv.....0.50	Mitä Sosialismi Todella on? kirj. Allan E. Benson, 220 siv., sid.....0.50
Mitä Sosialismi Todella on?, kirj. Allan E. Benson, 220 siv., sid.....0.25	Myrskien Suojassa, kirj. Morris Simon, 107 siv.....0.25
Nainen Kodissa ja Työmarkkinoilla, kirj. Selma Jokela, 60 siv.....0.15	Naurava Maa, kirj. W. Carlyle.....0.25
Naurava Maa, kirj. W. Carlyle.....0.25	Oppikirja Sosialismissa, sarja sosialistien luentoja.....0.50
Paikotit ja Hallitus, kirj. Leo Tolstoi.....0.15	Proletari Antteita, kirj. N. R. af Ustin, 437 siv., sid.....1.25
Raivaaja Kymmenvuotias.....0.50	Ruokailun Myynti, kirj. Paul Lafargue, 47 siv.....0.25
Sosialidemokratia ja Maatalouskysymys, kirj. Karl Kautsky, 198 siv., korukans.....0.60	Sosialidemokratia ja Maatalouskysymys, kirj. Karl Kautsky, 198 sivua.....0.35
Sosialidemokratian Revisionismi, kirj. Ed. Bernstein, 60 siv.....0.20	Sosialismi ja Lapinmäärä Rajotaminen, kirj. Toht. Oskari.....0.15
Sosialismi ja Uudenajan Tiede, kirj. Enrico Ferri.....0.25	Sosialismi Perustet, esittänyt Alex. Halonen, kovissa kansissa, 252 sivua.....0.75
Sosialismi Teoriaa ja Käytännössä, kirj. Morris Hillel, kov. kans., 378 siv.....1.50	Syndikaalinen Teollisuusunionismi ja Sosialismi, kirj. John Spargo, 208 siv., sid, koruk.....1.00
Suomen Voimakkaiden Lähteenä, kirj. Renaud Macdadden.....0.75	Sama tiedonantopäivikkään.....0.75
Talouksena Vastaa, kirj. Herbert N. Casson, kov. kans., 136 siv.....0.50	Sama pehmeissa kansissa.....0.35
Sama pehmeissa kansissa.....0.35	Pohjalta, kirj. Eemeli Parras, 64 sivua.....0.25
Runoja, kirj. Aku Päivä ja Toile Kaivola, 192 siv.....0.60	Työväen Laulukirja, nuottipain.....1.00
Työväen Laulukirja, kirj. Esa Paavola-Kallio, 111 siv.....0.15	Uusi Työväen Laulukirja, toim. Työväen kust. yhtiö, 7:5 korjattu painos, 192 siv.....0.25
Valentienä, kirj. Paul Suorsa, 2 näyt., 1:henkilöinen.....0.25	Tumma Tapla, kirj. M. Hahl, 3 näyt., 140 siv., 1 n.....0.50
Kivihien kaivaajat.....0.50	Natsareetin Kirvesmiehen.....1.50
Immiä, kirj. Kalle Tahtela.....0.50	Jumalan Karisat, kirj. Hijooppi Rotilainen.....0.40
Sama sulottuna.....0.60	Kirj. George Cram Cook, 408 siv., korukans.....1.25
Orjalassa, kirj. R. Wright Kauffmann, 494 siv., sid.....1.25	Painajainen, kov. kans., 340 siv.....1.25
Sara Kivistö, kirj. Aku Päivä, 144 siv., kov. kans.....0.50	Totta Toinen Puoli, kirj. Kaapro Jääskeläinen, 186 siv., sid.....0.75
Tyhjät Myllyt, kirj. Kalle Rissanen.....0.40	Tyhjät Myllyt, kirj. Kalle Rissanen.....0.60
Työläiset ja Laishurit, kirj. John McMahon, kov. kans., 384 siv.....0.75	Valkeat Kadet, kirj. Kalle Rissanen, sid.....0.75
Voima ja Aine, kirj. L. Buchner, suom. A. B. Mäkelä, 478 siv.....2.50	Kuohuvat Virrat, runoja, kirj. Aku Päivä.....0.75
Pääasia, kirj. Karl Marx, 10 vihkoa, yksi vihko.....0.35	Yksinkertainen Kaavikeittokirja.....0.25

TOVERI

Box 99,

Astoria, Ore.